

a stanout v čele oddělení fyziologie tělesných cvičení.

V roce 1959 se na výzvu rektora ujal místa vedoucího katedry tělesné výchovy na VUT v Brně s úkolem stimulovat výzkumné práce učitelů katedry. To se mu do značné míry podařilo a nic už konečně nebránilo jeho jmenování profesorem (1961). Ale ani to ještě nebylo poslední Vlnářického působení. V roce 1967 přešel na Přírodovědeckou fakultu Palackého univerzity, kde založil a až do odchodu na odpočinek vedl katedru tělovýchovně-biologických oborů.

Richard Vlnářický měl navzdory všem nelehkým životním osudům nevyčerpatelný elán, optimismus a smysl pro humor, občas až šízravný. Byl pracovitý, na slovo vzatý odborník a oblíbený pedagog. Napsal desítky vědeckých pojednání, učebních textů a populárně-vědeckých statí zaměřených na otázky tělesné výchovy a zdraví. Přestože již poslední léta působil na jiných vysokých školách, zaslouží si, aby si jej Masarykova univerzita při jeho letošním výročí připomenula.

P. BRAVENÝ

Vzpomínka na Zdeňka Zapletala

Před deseti lety – 25. října 1997 – zemřel docent PhDr. Zdeněk Zapletal, CSc., dlouholetý učitel brněnské pedagogické fakulty a významný literární historik. Narodil se 10. srpna 1926 v Litenčicích. V letech 1946-1949 studoval češtinu a dějepis na Pedagogické fakultě Univerzity Palackého v Olomouci, přičemž mezi jeho učiteli byly mnohé známé vědecké osobnosti: Bohumil Markalous (Jaromír John), J. L. Fischer, Jaromír Bělič, František Kopečný, Oldřich Králík. Studium uvedených oborů Zapletal prohloubil na Filozofické fakultě Palackého univerzity, a to v letech 1953-1959.

V této době již učil na středních školách ve Vizovicích a ve Zlíně, kde roku 1960 přešel na tamější Pedagogický institut: byl zde členem a posléze vedoucím katedry českého jazyka a literatury. Od roku 1964 až do svého odchodu do penze působil na Pedagogické fakultě v Brně. Ve druhé polovině šedesátých let tady společně s Jířím Rambousekem a Věrou Vařej-

kovou redigoval kolektivní slovníkovou příručku *Česká literatura 1918-1945*, jejíž náklad byl však zničen (viz Jiří Rambousek: *Nesoustavná rukověť české literatury*, 2003).

V pozdějších letech se zasloužil – spolu se spisovatelem Bohumilem Říhou – o vznik katedry literatury pro mládež a literární výchovy, roku 1990 přejmenované na Ústav literatury pro mládež. Za jeho vedení toto pracoviště začalo pořádat vědecké konference, podílelo se na činnosti různých organizací (zejména IBBY) a navázalo spolupráci s řadou našich i zahraničních odborníků na dětskou literaturu. Vydávalo též Zpravodaj ŮLM, předchůdce časopisu Ladění.

Svůj odborný zájem docent Zapletal soustřeďoval hlavně na českou literaturu 19. století, tvorbu adresovanou dětem a mládeži, jakož i na problematiku četby a literární výchovy. Dokazují to četné práce rozličného charakteru, mezi nimiž lze najít monografie, speciální studie, učební texty i antologie. Jde například o tituly *Literatura národního obrození* (1973), *Jungmannův odkaz mládeži: k minulosti a přítomnosti četby mládeže* (1976), *Česká literatura za obrození* (1983), *Literatura pro mládež a četba mládeže za obrození* (1986), *3 studie: k vývoji četby mládeže v 19. století* (1988) a *Přehledně dějiny literatury pro mládež a četby mládeže za obrození* (1989).

K těmto pracím je nutno přiřadit studie *O významu historického studia literární výchovy* (1980), *K historickým východiskům současného poznání literatury pro mládež* (1982), *Literatura – lid – mládež: k otázkám četby mládeže v počátcích obrození* (1984) a *K současnosti i tradicím literatury pro mládež* (1985), ale i *Antologii literatury pro mládež a četby mládeže za obrození* (1989) a *Antologii literatury pro mládež a četby mládeže ve druhé polovině 19. století* (1990); spoluautorem obou těchto edic byl František Šalé.

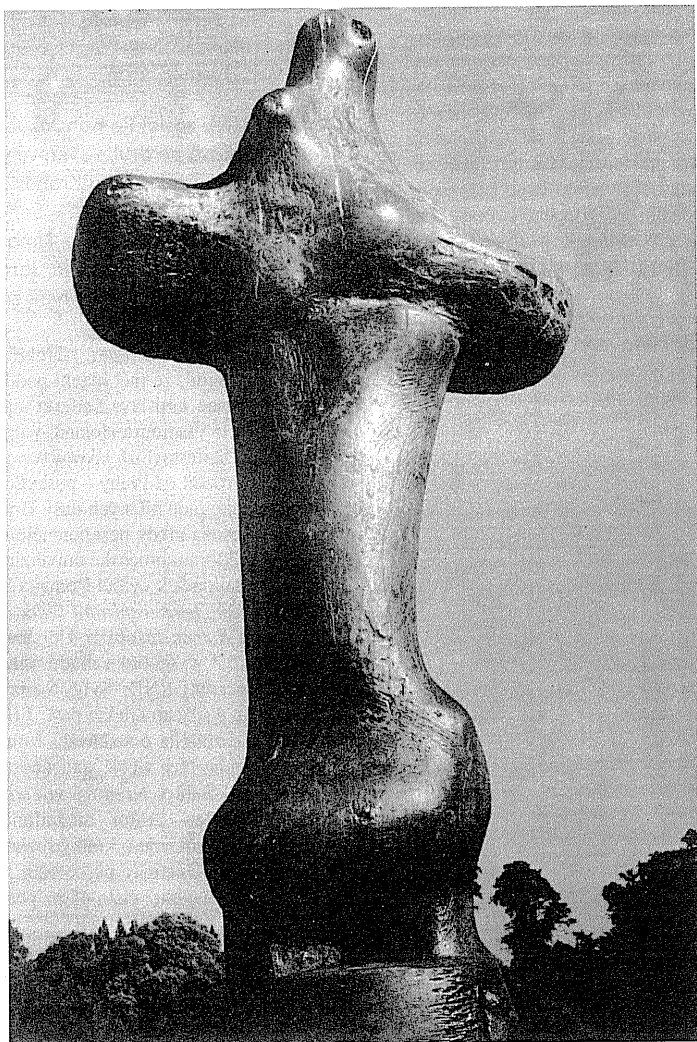
Zdeněk Zapletal se dále zabýval teorií a kritikou dětské literatury, o čemž svědčí dva soubory textů sestavené s Naděždou Sieglou – *Teorie a kritika literatury pro mládež*, 1975; *Vývoj teorie a kritiky literatury pro mládež*, 1982), studie *Konstituování kritiky literatury pro mládež v padesátých letech* (1981) a svazek nazvaný *Problematika literatury pro děti a mládež z pohledu současné slovenské li-*

terární kritiky (1988), na němž participoval František Šalé.

V oblasti teorie a kritiky Zapletal navazoval na Františka Tenčíka, což manifestoval i svými příspěvky ve sbornících *František Tenčík 1912-1974* (1982) a *Iniciátor poznávání literatury pro mládež* (1984). Neopomíjel ani sféru výtvarného umění (viz *Výtvarné umění a kniha pro mládež*, 1-2, 1991, 1993,

spoluautor Jiří Iliev) a folkloru (viz třeba starší práce *Mezi folklorem a literaturou*, 1969). Svými kratšími texty a recenzemi přispíval rovněž do různých sborníků (především do fakultních spisů), odborných časopisů i do denního tisku. Byl též členem několika redakčních rad.

J. POLÁČEK

Henry Moore, Glenkilnský kříž, 1955-56